

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/195/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313210638
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2013:6313210638.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloletú T. G., nar. XX.X.XXXX., dočasne odovzdanú do starostlivosti Diagnostického centra, Skalka 36, Lietavská Lúčka, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru W. G., nar. XX.X.XXXX, bytom J., C. X a C. G., nar. XX.X.XXXX, bytom J., C. X, na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno o nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou, takto

rozhodol:

I. Súd maloletú T. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J., C. X, dočasne o d n í m a zo starostlivosti rodičov a maloletej dočasne n a r i a d ť u j e pobyť v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie po dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletej v zariadení, a to v Diagnostickom centre, Skalka 36, Lietavská Lúčka.

II. Rodičia sú p o v i n í každý zvlášť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 27,13 Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa mesiaca vopred na účet Diagnostického centra, Skalka 36, Lietavská Lúčka.

o d ō v o d n e n i e :

Dňa 3.10.2013 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno (ďalej len „ÚPSVaR Brezno“) doručil tunajšiemu súdu podnet na začatie konania o dočasné odňatie maloletej z osobnej starostlivosti rodičov a nariadenie jej pobytu v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov, a to v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka. Podnet odôvodnili tým, že maloletá pochádza z manželstva svojich rodičov; z tohto manželstva pochádza aj ďalších 11 súrodencov maloletej, pričom matka maloletej je v opäť tehotná. Maloletá je sledovaná v rámci evidencie ÚPSVaR Brezno od roku 2006 predovšetkým z dôvodu neplnenia povinnej školskej dochádzky, na ktorú boli rodičia maloletej už viackrát upozorňovaní zo strany ÚPSVaR Brezno ako aj zo strany Špeciálnej základnej školy v Brezne, ktorú maloletá navštevuje. Z dôvodu nedbalej povinnej školskej dochádzky bolo rodičom maloletej rozhodnutím ÚPSVaR Brezno pozastavené aj vyplácanie prídavku na dieťa a tiež im bolo rozhodnutím, č. soc. - A 2007/02475-DXA zo dňa 1.3.2007, uložené výchovné opatrenie - napomenutie. Uskutočnené opatrenia však nevedli k náprave v správaní maloletej. Maloletá T. v školskom roku 2012/2013 ukončila povinnú školskú dochádzku, vysvedčenie si však prevziať nebola a v ďalšom štúdiu nepokračuje. Maloletá si doteraz nebola vybaviť ani občiansky preukaz. Rodičia s ňou majú dlhodobé, pretrvávajúce a závažné výchovné problémy, nedokážu sa jej výchove náležite venovať, a to aj z dôvodu, že majú ďalších 11 detí. Sú si však vedomí, že jej prístup k životu je nezodpovedný a ľahkovážny. Ich vzájomná komunikácia je obmedzená, maloletá ich nerešpektuje a odporuje im. Nemajú vedomosť o tom, ako maloletá trávi v súčasnej dobe svoj voľný čas, táto sa túla podľa nich v nevhodnej spoločnosti, domov chodí neskoro večer. Ich pokusy o jej prevýchovu nevedli k náprave, naopak mali presne opačný účinok a maloletá si robí, čo chce. V súčasnej dobe na tunajšom súde prebieha proti maloletej ako obžalovanej trestné konanie pod sp. zn. 4T/28/2013 pre prečin krivého obvinenia v jednočinnom súbahu s prečinom

krivej výpovede a krivej prísahy. Maloletá je tiež obvinená a trestne stíhaná za prečin krádeže formou spolupáchateľstva a za prečin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom.

Uznesením č.k. 2P/195/2013-4 zo dňa 23.10.2013 tunajší súd začal konanie o nariadenie pobytu maloletej v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov, a to v Diagnostickom centre, Skalka 36, Lietavská Lúčka.

Vo veci súd nariadil pojednávanie na deň 29.11.2013, vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletej a zástupcu Diagnostického centra, Lietavská Lúčka, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a s obsahom pripojených spisov 2P/188/2013, 4T/28/2013 a 3T/122/2013, a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloletá T. pochádza z manželstva svojich rodičov, z tohto manželstva pochádza aj ďalších 12 súrodencov maloletej. V evidencii ÚVSVaR Brezno je sledovaná od roku 2006 pre neplnenie školskej dochádzky v súvislosti, s čím bolo rodičom maloletej rozhodnutím ÚPSVaR Brezno pozastavené aj vyplácanie prídavku na dieťa a tiež im bolo rozhodnutím, č. soc. - A 2007/02475-DXA zo dňa 1.3.2007, uložené výchovné opatrenie - napomenutie. Maloletá v školskom roku 2012/2013 ukončila povinnú školskú dochádzku. Z podnetu ÚPSVaR Brezno súd zistil, že ďalej v štúdiu nepokračuje, nebola si prevziať ani koncoročné vysvedčenie. Rodičia s ňou majú dlhodobé, pretrvávajúce a závažné výchovné problémy, nedokážu sa jej výchove náležite venovať. Nemajú vedomosť o tom, ako maloletá trávi svoj voľný čas, táto sa túla podľa nich v nevhodnej spoločnosti. Ich pokusy o jej prevýchovu nevedli k náprave, maloletá ich vôbec nerešpektuje.

Vo veci starostlivosti o maloletú tunajší súd uznesením, č.k. 2P/188/2013-16 zo dňa 27.9.2013, na podnet ÚPSVaR Brezno vo vzťahu k maloletej nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého boli rodičia maloletej povinní maloletú dočasne odovzdať do starostlivosti zariadenia, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky - do Diagnostického centra Lietavská Lúčka, a to dňom nariadenia tohto predbežného opatrenia najdlhšie na šesť mesiacov; uznesenie o nariadení predbežného opatrenia vo výroku o odovzdaní bolo dňom 27.9.2013 predbežne vykonateľné a dňom 18.10.2013 vo výroku o odovzdaní nadobudlo právoplatnosť.

Súd zo spisu 4T/28/2013 zistil, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 4T/28/2013-108 zo dňa 29.10.2013, bola uznaná vinnou za prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, za čo bola odsúdená na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov; rozsudok sa stal právoplatný dňa 30.10.2013.

Zo spisu 3T/122/2013 súd zistil, že maloletá ako obžalovaná je stíhaná pre prečin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 194 ods. 1 Trestného zákona; vo veci bol podaný návrh na schválenie dohody o vine a treste. Maloletá sa skutkov dopustila spoločne s C. Y., nar. X.XX.XXXX, a to tým, že dňa 11.1.2013 v čase od 16.00 hod. do dňa 22.1.2013 do 15.00 hod. vykonali krádež vlámaním sa do neobývaného rodinného domu v obci Predajná a spôsobili škodu; dňa 6.6.2013 v čase okolo 1.00 hod. za budovu predajne COOP Jednota v obci Podbrezová ukradli propán-butánové fľaše, čím spoločnosti COOP Jednota a firme Probugas a.s. spôsobili škodu; a dňa 06.06.2013 v čase od 1.30 hod. do 4.30 hod. v obci Valaská - Piesok sa vlámali do dvora rodinného domu, z ktorého odcudzili majetok, a tým spôsobili škodu krádežou a poškodením. Verejně zasadnutie o dohode o vine a treste bolo vytýčené na deň 28.11.2013, maloletá sa ho však nezúčastnila.

Kolízny opatrovník na pojednávaní zotrval na podanom podnete a tiež na dôvodoch uvedených v podnete na nariadenie predbežného opatrenia a v podnete na začatie konania vo veci samej. Poukázal

na to, že maloletá bola v minulosti záškoláčkou, jej problémové správanie prerástlo v trestnú činnosť. Rodičia jej výchovu nezvládajú, nezabezpečili ani jej umiestnenie v diagnostickom centre, čo im ako povinnosť bolo uložené nariadeným predbežným opatrením (č.k. 2P/188/2013-16 zo dňa 27.9.2013), a preto aj kolízny opatrovník podal návrh dňa 4.11.2013 návrh na výkon rozhodnutia (pozn.: konania je vedené pod sp.zn. 5Em/1/2013). Maloletú sa do diagnostického centra zatiaľ nepodarilo umiestniť.

Matke maloletej sa dňa 8.11.2013 narodil V. G., toho času je tak na rodičovskej dovolenke. Otec maloletej je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR Brezno. Rodina nepoberá dávku v hmotnej núdzi. Prídavky na deti sú vyplácané obci cez inštitút osobitného príjemcu.

Podľa § 37 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov.

Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v súčasnej dobe je potrebné na zmenu správania sa maloletej jej umiestnenie do liečebno-diagnostického zariadenia. S maloletou od roku 2006 pretrvávajú výchovné problémy, ktoré najskôr spočívali najmä v záškoláctve, v súčasnosti prerástli do trestnej činnosti. Výchovné opatrenia prijaté zo strany ÚPSVaR Brezno nespĺnili svoj účel, rodičia jej výchovu evidentne nezvládajú, resp. stratili záujem riešiť jej problémové správanie, čo odôvodňujú tým, že maloletá má ďalších 12 súrodencov, ktorých výchovu a starostlivosť musia rovnako zabezpečovať. Maloletá nerešpektuje authority, svojvoľne odchádza z domu, túla sa, pohybuje sa v nevhodnej spoločnosti, dopúšťa sa protiprávneho konania. Svojím správaním spôsobuje ujmu najmä sebe, ohrozuje svoje zdravie a život, a tým že odmieta ďalej pokračovať v štúdiu ohrozuje aj svoju budúcnosť. Súd má preto za to, že je v najlepšom záujme maloletej jej dočasné umiestnenie v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky; v tomto zariadení jej bude zabezpečená psychiatrická, psychologická a aj iná odborná pomoc. Režimové zariadenie pomôže maloletej osvojiť si sociálne zručnosti, pričom tu bude vedená k zodpovednosti. Súd preto v zmysle podnetu kolízneho opatrovníka rozhodol tak, že maloletú dočasne odňal zo starostlivosti rodičov a dočasne jej nariadil pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie po dobu 6 mesiacov od jej umiestnenia v zariadení, a to v Diagnostickom centre, Skalka 36, Lietavská Lúčka.

Súd dodáva, že bude pravidelne sledovať správanie sa maloletej v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom a centrom, a podľa aktuálnych správ rozhodne, či maloletá absolvuje celý 6 mesačný proces v tomto zariadení alebo výchovné opatrenie zmení alebo zruší, alebo uskutoční iné opatrenia.

Podľa § 81 ods.1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods.1-3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov vo vzťahu k maloletej a každému z rodičov maloletej uložil povinnosť prispievať na jej výživu výživným vo výške 27,13 Eur, čo v súčasnosti predstavuje výšku minimálneho zákonného výživného, a to na účet Diagnostického centra Lietavská Lúčka po dobu umiestnenia maloletej v tomto zariadení. Súd u oboch rodičov konštatuje zlú sociálnu situáciu, matka je toho času na materskej, otec je nezamestnaný a vedený ako uchádzač o zamestnanie. Rodičia okrem maloletej majú ďalších 12 vyživovacích povinností. Rodina nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.